

KONSOLIDOVANÁ
VÝROČNÁ SPRÁVA OBCE HIADEL'
ZA ROK 2013

Hiadel', máj 2014

OBSAH:

1. Charakteristika obce, jej história a súčasnosť
2. Samospráva a komisie obce
3. Základná škola s materskou školou Hiadeľ
4. Prehľad o vývoji činnosti
5. Rozpočet
  - 5.1 Schválený a upravený rozpočet
  - 5.2 Príjmová časť
  - 5.3 Výdavková časť
6. Programový rozpočet
7. Finančné výkazy
  - 7.1. Výsledok hospodárenia
  - 7.2 Bilancia aktív a pasív
  - 7.3. Dlh obce
8. Hospodárenie obce
9. Záver

1. Charakteristika obce, jej história a súčasnosť

Základné údaje o obci

Samosprávny kraj : Banskobystrický
Mikroregión : Rentár
Prvá písomná zmienka : 1424
Nadmorská výška : 490 m n.m.
Rozloha : 1656 ha
Počet obyvateľov : 506

Základné údaje o účtovnej jednotke

Názov účtovnej jednotky : Obec Hiadel'
Sídlo : Hiadel' 68
Právna forma : verejná správa
IČO : 00313432
DIČO : 2021096000
Kontakt : telefón : 048/4191141
e-mail : ouhiadel@stonline.sk
www.hiadel.sk

História obce

Obec Hiadel' leží na južnom svahu Nízkyh Tatier. Je situovaná v údolí potoka Vážna. Nad obcou sa nachádza minerálny prameň Hiadľovská kyslá.

Obec Hiadel' pravdepodobne vznikla začiatkom 2. pol. 14. storočia a patrila Ľupčianskemu panstvu. Prvá písomná správa je z roku 1424. Názov obce sa menil a v dokumentoch z rôznych čias sa nachádza viacero variant: Hedel, Hedew, Hedellehota, Hodlerdorf, Hodlergung, Hedlifalva, Hjadel, Hiadel' mad', Hédel. V matrike zvolensko-ľupčianskej v roku 1621 sa uvádza miesto Giadel. V stredoveku tu ťažili striebro. Po vyčerpaní ložísk v baniach si obyvatelia hľadali nové pracovné príležitosti v okolitých lesoch ako drevorubači. V 16.-19. storočí bolo drevorubačstvo takmer ich jediným zamestnaním. Často odchádzali za prácou do Gemera a Tekova. Muži z Hiadľ'a boli známi ako salašníci na celom Pohroní s čím súvisela výroba zvoncov a plechu. V obci sústavne pretrvávala nezamestnanosť. Na veľmi nízkom stupni bola aj vzdelanosť obyvateľov.

Typickou ľudovou architektúrou boli dvoj a trojpriestorové drevenné zrubové domy s hlbokou zástavbou otvorených dvorov a radením jednotlivých častí za sebou. Domy boli prízemné a väčšinou jednoizbové. Takmer v každom jednom bývalo niekoľko generácií. Odev obyvateľov Hiadľ'a patril k typu stredoslovenského ľudového odevu zvaný detviansko-podkonický. Špecifické pre obyvateľov je nárečie, ktoré sa výlučne viaže na Hiadel'. Hiadel'ské nárečie vôbec nemá kč. Niektoré hlásky sa zamieňajú za iné hlásky ako napr. hláska „l“ je nahradená hláskou „u“. K tradičnému spôsobu života Hiadľ'ovčanov patrili v minulosti aj rôzne zvyky a napr. na Vianoce, Veľkú noc, fašiangy, krstiny a pod.

Hiadel' so svojim okolím sa významnou mierou zapísal do histórie Slovenského národného povstania. Po vyhlásení Slovenského národného povstania bol štáb Mjr. A.S. Jegorova, ako aj poľná nemocnica, načas premiestnený do budovy Základnej školy v Hiadli. Počas bojov fašistické jednotky zajali mnoho občanov, ktorých spolu so zajatými partizánmi a povstaleckými vojakmi postrieľali a zahrabali do masových hrobov. Z úcty k padlým v SNP a na ich pamiatku boli v obci a na jej okolí postavené viaceré pamätníky a pamätné tabule.

Súčasnosť obce

Po skončení 2. svetovej vojny sa život v obci začal meniť. Vzostup zaznamenalo predovšetkým bývanie. Bolo postavených a zrekonštruovaných 168 domov. K zvýšeniu úrovne obyvateľstva prispela výstavba kultúrneho domu, kde sa konajú rôzne kultúrno-spoločenské podujatia, ako sú napr.

priateľské stretnutia, rodinné oslavy, Ples rodákov, Školský ples. Každoročne sa v obci koná „Hiadľovský krumplovník“, je to kultúrna akcia spojená so súťažou v pečení o najlepší krumplovník.

K zvýšeniu duchovnej a kultúrnej úrovne nesporne prispela výstavba rímsko-katolíckeho kostola.

Občania obce nezabúdajú ani na šport. Bolo vybudované športové ihrisko. Na ihrisku sa konajú rôzne športové zápasy a turnaje.

Hiadľ je vhodným východiskom pre zaujímavé pešie túry. Odporúčame Hlavnú trasu : Hiadľ – Hiadľská dolina – Hiadľské sedlo – Prašivá. Prechod hrebeňom Prašivá možno zaradiť k najkrajším hrebeňovkám na Slovensku.

2. Samospráva a komisie obce

Dňa 27.11.2010 sa konali voľby do orgánov samosprávy. Prvé ustanovujúce zasadnutie sa konalo 11.1.2011.

Orgány obce :

Starosta obce: Ondrej Snopko
Zástupca starostu: Lucia Milanová
Hlavný kontrolór obce: Ing. Dana Blaškovičová

Obecné zastupiteľstvo obce:

Lubomír Balík
Ing. Radomír Drmaj
Mgr. Miroslava Fudorová
Mgr. Slávka Kostúrová
Lucia Milanová
Mgr. Iveta Šimičková
Bc. Zuzana Zvarová

KOMISIE

1. Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie starostu obce

predseda: Ing. Radomír Drmaj
členovia: Mgr. Miroslava Fudorová, Lucia Milanová

2. Finančná komisia

predseda: Ing. Radomír Drmaj

členovia: Mgr. Miroslava Fudorová, Lucia Milanová, Ing. Jana Drmajová

3. Komisie na ochranu verejného poriadku

predsedníčka: Mgr. Miroslava Fudorová

členovia: Ľubomír Balík, Ivan Zaťko

4. Komisia životného prostredia a výstavby

predsedníčka: Mgr. Ivetu Šimičkovú

členovia: Roman Balík, Daniel Mravík, Václav Musil, Karol Sedliak

5. Kultúrno-školská a športová komisia

predsedníčka: Lucia Milanová,

členovia: Bc. Zuzana Zvarová, Mgr. Miroslava Fudorová, Anna Sedliaková, Mária Balíková

6. Sociálno-zdravotná komisia

predsedníčka: Mgr. Slavka Kostúrová

členovia: Bc. Zuzana Zvarová, Ľubomíra Jančíková

7. Komisia na prešetrovanie sťažností

predsedníčka: Bc. Zuzana Zvarová

členovia: Ľuba Potančoková, Mgr. Andrea Fudorová, Mgr. Alena Zvarová

PRACOVNÉ KOMISIE

1. Mandátová komisia

predsedníčka: Bc. Zuzana Zvarová

členovia: Ing. Radomír Drmaj, Mgr. Slavka Kostúrová

2. Volebná komisia

predsedníčka: Bc. Zuzana Zvarová

členovia: Mgr. Slavka Kostúrová, Mgr. Iveta Šimičková

3. Návrhová komisia

predsedníčka: Mgr. Miroslava Fudorová

členovia: Lucia Milanová, Ľubomír Balík

3. Základná škola s materskou školou Hiadel'

Do konsolidovanej účtovnej zvierky je zahrnutá Základná škola s materskou školou v Hiadli, keďže táto škola je rozpočtovou organizáciou Obce. Riaditeľkou školy je Mgr. Renáta Výberčiová. Počet pracovníkov základnej školy s materskou školou je šesť. Pedagogickí pracovníci sú štyria, jedna upratovačka a jedna kuchárka. V základnej škole je 14 žiakov a v materskej škole 10 žiakov. V základnej škole má sídlo Súkromné centrum voľného času, ktoré zabezpečuje výchovno-vzdelávaciu, rekreačnú a športovú činnosť detí a mládeže.

4. Prehľad o vývoji a činnosti

Obec Hiadel' je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami v zmysle platnej legislatívy. Činnosť účtovnej jednotky v roku 2013 kontinuálne nadväzovala v plnení svojho základného poslania: efektívne zabezpečiť chod obce, jej rozvoj a propagáciu.

5. Rozpočet

5.1 Schválený a upravený rozpočet

Schválený rozpočet

	Schválený rozpočet 2013 OcÚ	Schválený rozpočet 2013 OcÚ + RO
Príjmy celkom	182542,00	191042,00
Z toho: bežné príjmy	182542,00	191042,00
kapitálové príjmy	-	-
finančné operácie	-	-
Výdavky celkom	129528,00	191042,00
Z toho: bežné výdavky	104528,00	166042,00
kapitálové výdavky	25000,00	25000,00
finančné operácie	0	0

Rozpočet na rok 2013 bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 19.12.2012 uznesením č. 91/2012 ako vyrovnaný.

OcÚ – zmenený dva krát:

- zmena uskutočnená dňa 22.10.2013 – schválená dňa 22.10.2013 uznesením č. 59/2013
- zmena uskutočnená dňa 16.12.2013 – schválená dňa 16.12.2013 uznesením č.69/2013

ZŠ s MŠ - zmenený dva krát:

- zmena uskutočnená dňa 22.10.2013 – schválená dňa 22.10.2013 uznesením č. 59/2013
- zmena uskutočnená dňa 16.12.2013 – schválená dňa 16.12.2013 uznesením č.69/2013

Analytická správa o plnení rozpočtu je obsiahnutá v Záverečnom účte obce Hiadel' za rok 2013 z 9.5.2014. V ňom sa rozoberajú jednotlivé príjmové a výdavkové položky.

Upravený rozpočet

	Upravený rozpočet 2013	Skutočné čerpanie 2013	Upravený rozpočet 2013	Skutočné čerpanie 2013
	OcÚ	OcÚ	OcÚ +RO	OcU+RO
Prijmy celkom	209621,62	224908,51	217681,62	232083,88
Výdavky celkom	148887,53	184586,04	217681,62	265187,58
Hospodárenie obce - schodok				-33103,70

Z toho:

	Upravený rozpočet 2013	Skutočné čerpanie 2013
Bežný rozpočet		
Bežné príjmy OcÚ	209621,62	205842,07
Bežné výdavky OcÚ	118799,37	132213,43
Prebytok bežného rozpočtu	90822,25	73628,64
Bežné príjmy ZŠ s MŠ	8060,00	7175,37
Bežné výdavky ZŠ s MŠ	68794,09	80601,54

Schodok bežný rozpočet ZŠ s MŠ	- 60734,09	- 73426,17
Kapitálový rozpočet		
Kapitálové príjmy OcÚ	0,00	19066,44
Kapitálové výdavky OcÚ	30088,16	52372,61
Schodok kapitálového rozpočtu	- 30088,16	- 33306,17
Kapitálové príjmy ZŠ s MŠ	0,00	0,00
Kapitálové výdavky ZŠ s MŠ	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia ZŠ s MŠ	0,00	0,00
Finančné operácie		
Finančné operácie príjmové OcÚ	0,00	45301,84
Finančné operácie výdavkové OcÚ	0,00	12000,00
Výsledok hospodárenia OcÚ	0,00	- 33301,84
Fin. operácie príjmové ZŠ s MŠ	0,00	0,00
Fin. operácie výdavkové ZŠ s MŠ	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia ZŠ s MŠ	0,00	0,00

5.2 Príjmová časť

OcÚ + RO

Príjmy	Rozpočet	Skutočnosť	% plnenie
Bežné príjmy	217681,62	213017,44	97,86
Kapitálové príjmy		19066,44	
Spolu	217681,62	232083,88	
Finančné operácie		45301,84	

Bežné príjmy boli naplnené predovšetkým z podielových daní, daní z nehnuteľností, poplatkov za komunálny odpad, daní za psov, cintorínsky poplatok, z prenájmov, správnych poplatkov, zo služieb, poplatkov za relácie v miestnom rozhlase, príjmov za stravné a transferov zo štátneho rozpočtu.

5.3 Výdavková časť

OcÚ + RO

Výdavky	Rozpočet	Skutočnosť	% plnenie
Bežné výdavky	187593,46	212814,97	113,44
Kapitálové výdavky	30088,16	52372,61	174,06

Spolu	217681,62	265187,58	
Finančné operácie	0,00	12000,00	

Bežné výdavky boli čerpané na mzdy a odvody do sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní, na bežné materiálové výdavky, služby, vzdelávanie ZŠ a MŠ, odmeny, údržbu, poplatky banke, požiarne ochranu, cestné hospodárstvo, propagáciu a reklamu, odpadové hospodárstvo, verejné priestranstvo, verejné osvetlenie, kultúrnu a športovú činnosť, miestnej knižnice, voľby do NR SR.

Kapitálové výdavky zakúpenie požiarneho automobilu Avia, rekonštrukciu strechy ZŠ s MŠ, protipovodňové opatrenia, zakúpenie tlačiarne pre OcU.

6. Programový rozpočet za rok 2013

Obec má vytvorený programový rozpočet 1 – Odpadové hospodárstvo
s podprogramom 1.1 – Odvoz komunálneho odpadu
1.2 - Uloženie komunálneho odpadu
1.3 - Zber a nakladanie z vytriedeným odpadom

Rozbor plnenia programového rozpočtu za rok 2013

Upravený rozpočet obce na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenie
10975,11	11305,70	103,01

a) Odvoz komunálneho odpadu

Z rozpočtovaných 7055,88 Eur bolo skutočné čerpanie k 31.12.2013 vo výške 7055,88 Eur, čo je 100,00 %.

b) Uloženie komunálneho odpadu

Z rozpočtovaných 3919,23 Eur bolo skutočné čerpanie k 31.12.2013 vo výške 4249,82 Eur, čo je 108,43 %.

c) Zber a nakladanie z vytriedeným odpadom

V roku 2013 podprogram 1.3 nebol rozpočtovaný ani nebol čerpaný.

7. Finančné výkazy

Obec má od roku 2008 zavedené jednotné postupy, účtovníctvo vedie v programe Urbis. Obec štvrťročne predkladala finančné výkazy prostredníctvom Daňového úradu na Ministerstvo financií.

K 31.12.2013 boli odovzdané finančné výkazy boli odovzdané finančné výkazy:

ROPO SFOV 1 – 01 Súvaha

ROPO SFOV 2 – 01 Výkaz ziskov a strát

ROPO OV 1 – 01 Konsolidovaná súvaha

ROPO OV 2 – 01 Konsolidovaný výkaz ziskov a strát

FIN 1 – 04 Fin. výkaz o plnení rozpočtu verejnej správy

FIN 1 – 06 Fin. výkaz o úveroch, emitovaných dlhopisoch, zmenkách a finančnom prenájme subjektu verejnej správy

FIN 1 – 07 Fin. výkaz o prírastku a úbytku vybraných pohľadávok a záväzkov subjektu verejnej správy

7.1 Výsledok hospodárenia za rok 2013 – základné údaje v Eur

	Indiv. účt. závierka obce	Indiv. účt. závierka RO	Konsol. účt. závierka obec + RO
Tržby za služby	12540,70	6991,20	19531,90
Dane a poplatky	137045,56		137045,56
Ostatné výnosy	7841,01		7841,01
Rezervy	1733,21	1462,99	3196,20
Finančné výnosy	0,47	1,33	1,80
Transfery a rozpočty	24325,08	71010,00	51222,08
Výnosy	183486,03	79465,52	218838,55
Spotrebované nákupy	31751,84	10777,47	42529,11
Služby	29249,24	9329,84	38579,08
Osobné náklady	65422,84	59510,08	124932,92
Dane a poplatky	129,68		129,68
Ostatné náklady	1536,80	26,01	1562,81
Odpisy	18619,66	733,08	19352,74
Rezervy	230,56	1334,54	1565,10
Finančné náklady	1623,84	337,95	1961,79
Náklady na transfery	3094,06	1705,00	3094,06
Náklady	194066,52	83753,97	233707,29
Výsledok	-10580,49	-4288,45	-14868,74

hospodárenia			
Dodat. platená daň	45,60		45,60
Výsledok hospod. po zdanení	-10625,89	-4288,45	-14914,34

7.2 Bilancia aktív a pasív -základné údaje

	Indiv. účtov .závierka obec	Konsol .účtov. závierka obec + RO
Aktíva	368243,18	370578,35
Neobežný majetok	353882,36	353882,36
Z toho:		
Dlhodobý NHM		
Dlhodobý HMM	250658,36	250658,36
Dlhodobý FM	103224,00	103224,00
Obežný majetok	10280,97	12537,66
Z toho:		
Zásoby		184,87
Pohľadávky	4200,64	4200,64
Finančné účty	6080,33	8152,15
Časové rozlíšenie	4079,85	4158,33
Pasíva	368243,18	370578,35
Vlastné imanie	302016,10	297857,99
Z toho:		
Oceň. rozdiely	2447,26	2447,26
Nevysp.výsledok hosp.	310194,73	310325,07
Výsledok hospodárenia	-10625,89	-14914,34
Závazky	42344,10	48837,38
Z toho:		
Rezervy	530,56	2165,10
Závazky dlhodobé	158,37	409,34
Závazky krátkodobé	17481,86	22089,03
Bankové úvery	24173,31	24173,31
Časové rozlíšenie	23882,98	23882,98

7.3 Dlh obce

Obec Hiadel' prijala v roku 2013 od Prima banky Slovensko a.s., Žilina nasledovné úvery:

- Municipálny úver Superlinka – Zmluva o kontokorentnom účte č. 07/001/13 vo výške 12000,00 Eur.
- Termínovaný úver – Zmluva o termínovanom úvere č. 07/006/13 vo výške 20000,00 Eur. Úver bol použitý na refundáciu investičných výdavkov obce:
  - oprava strechy na budove ZŠ s MŠ Hiadel'
  - bleskozvod pre ZŠ s MŠ

Finančné prostriedky získané z refundácie boli použité na splatenie Municipálneho úveru Superlinka – Zmluva o termínovanom úvere č.04/001/13. Termínovaný úver začne obec splácať v roku 2014.

8. Hospodárenie obce

Obec Hiadel' hospodárila v roku 2013 v zmysle schváleného rozpočtu. V rámci rozpočtu je financovaný chod Základnej školy s materskou školou, kultúrny dom, knižnica, verejné osvetlenie, miestne komunikácie, cintorín, odvoz a uloženie komunálneho odpadu a pod.

9. Záver

Z hľadiska budúcich cieľov obce Hiadel' bude aj naďalej prostredníctvom Svojich orgánov plniť hlavne samosprávne funkcie, na ktoré bola zriadená a prenesené úlohy štátnej správy tak, ako je stanovené v zákone č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obec.

Táto výročná správa sa vyhotovuje za účtovné obdobie od 1.1.2013 do 31.12.2013. Účtovná závierka za rok 2013 bola odovzdaná metodikovi pre účtovníctvo na Daňovom úrade v Banskej Bystrici v elektronickej podobe v termíne stanovenom v zákone.

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, ktorá by mala byť vo výročnej správe.

V Hiadli 6.6.2013

Vypracovala: Pejková

Pejková

Ondrej Snopko
starosta obce

